

دروغگویی روی مبل

اروین د. یالوم
حسین کاظمی یزدی

صفر

ارنست^۱ روان درمانگری بود که به کارش عشق می‌ورزید. بیمارانش هر روز او را به خصوصی ترین اتفاق‌های زندگی شان دعوت می‌کردند؛ و او هر روز آن‌ها را تسلی می‌داد، تیمارشان می‌کرد و نامیدی را از آن‌ها دور می‌کرد؛ و در عوض مورد احترام آن‌ها قرار می‌گرفت. هرچند برای این کار پول می‌گرفت، اغلب با خود فکر می‌کرد که اگر به پول نیاز نداشت رایگان روان درمانی می‌کرد.

کسی که به کارش عشق می‌ورزد، خوش‌شانس است. ارنست احساس خوش‌شانسی می‌کرد. البته چیزی بیش از خوش‌شانسی؛ او احساس خوشبختی می‌کرد. او کسی بود که شغلی مناسب برای خودش پیدا کرده بود – کسی که می‌تواند بگوید من دقیقاً همان جایی هستم که از آن من است، در بطن استعدادها، علائق و اشتیاقاتم.

ارنست آدم دین‌داری نبود؛ اما وقتی هر روز صبح دفترچه‌ی قرار ملاقات‌هایش را باز می‌کرد و چشمیش به هفت - هشت نامی می‌خورد که قرار بود روزش را با آن‌ها بگذراند، احساسی براو چیره می‌شد که فقط

چند سال پیش، پس از طی کردن دوره‌ی تخصصی اش وقتی با جاه طلبی یک پزشک اعصاب و روان خودش را درگیر پژوهشی در مورد شیمی اعصاب کرد که آینده‌ای برایش رقم می‌زد و موقعیت شخصی بسیار خوبی برایش به وجود می‌آورد، آن‌ها به ناله‌های از سرپریشانی اش پاسخ دادند. نیاکان او می‌دانستند که او راهش را گم کرده است. او نه به آزمایشگاه علمی تعلق داشت، نه به حوزه‌ی داروشناسی روانی و تجویز دارو.

آن‌ها پیکی برایش فرستادند – پیکی مضحك – تا او به سوی سرنوشت‌ش هدایت کند. تا امروز ارنست هنوز نمی‌داند چطور تصمیم گرفت که یک درمانگر شود، ولی به یاد می‌آورد چه زمانی این تصمیم را گرفت. البته آن پیک را هم به یاد می‌آورد: سیمور تراتر،^۱ مردی که فقط یک بار اورا دید، ولی برای همیشه زندگی‌اش را دگرگون کرد.

شش سال پیش، رئیس ارنست او را مأمور کرد تا در کمیته‌ی اخلاق پژوهشی بیمارستان استنفورد کار کند؛ و اولین مأموریت تأثیبی ارنست، پرونده‌ی دکتر تراتر بود. سیمور تراتر رئیس هفتاد و یک ساله‌ی جامعه‌ی روانپژوهشی و رئیس سابق انجمن روانپژوهشی امریکا بود. او به سوی رفتار جنسی علیه یک بیمار مؤنث سی و دو ساله متهم شده بود.

در آن زمان، ارنست استادیار روانپژوهشی بود و فقط چهار سال از دوره‌ی تحصیلش می‌گذشت. او در مقام یک پژوهشگر تمام وقت در حوزه‌ی شیمی اعصاب، کاملاً با جهان روان‌درمانی بیگانه بود؛ آن قدر بیگانه بود که نمی‌دانست این پرونده را برای این به او داده‌اند که هیچ کس دیگری جوئی نزدیک شدن به آن را ندارد: همه‌ی روانپژوهشکان مسن‌تر در شمال کالیفورنیا سیمور تراتر را می‌ستودند و از او می‌ترسیدند.

ارنست یکی از اتفاق‌های تاریک بخش اداری بیمارستان را برای مصاحبه انتخاب کرد و سعی کرد خیلی رسمی به نظر بیاید. در مدتی که

می‌توانست با زبانی دینی آن را توصیف کند. در این لحظات، عمیقاً می‌خواست از کسی یا چیزی که این شغل را به او ارزانی داشته، تشکر کند. بعضی از صبح‌ها، از پنجره‌ی مطبش که در ساختمانی با طراحی ویکتوریایی^۲ در خیابان ساکرامنتو^۳ بود به آسمان مه آلود نگاه می‌کرد و با خود تصور می‌کرد که اسلافش در روان‌درمانی در افق منتظر ایستاده‌اند. بعد بالحنی آوازگون می‌خواند: «سپاسگزارم، سپاسگزارم». او از همه‌ی آن‌ها سپاسگزار بود، آن‌هایی که شفابخش نومیدی بودند. در بالاترین سطح و دورتر از بقیه، نیاکانی ایستاده بودند که پیکره‌ای آسمانی شان به سختی رویت می‌شد: عیسای مسیح، بودا و سقراط. پایین تراز آن‌ها و کمی نزدیک‌تر، پیشروان بزرگ بودند که چهره‌هایشان کمی متمایزتر بود: نیچه،^۴ کی‌رک‌گور،^۵ فروید^۶ و یونگ.^۷ و از آن‌ها نزدیک‌تر پدر بزرگ‌های روان‌درمانی: آدلر،^۸ هورنی،^۹ سالیوان،^{۱۰} فروم^{۱۱} و چهره‌ی شیرین و خندان شاندور فرنثزی.^{۱۲}

۱. Victorian House: سبک خاصی در معماری است که به دوره‌ی ملکه‌ی ویکتوریا (۱۸۳۷-۱۹۰۱) در انگلستان برمی‌گردد. این سبک از معماری در بسیاری از نقاط امریکای شمالی هم به چشم می‌خورد که خیابان ساکرامنتو در سان فرانسیسکو کمی از آن نقاط است -م.

2. Sacramento

۳. Nietzsche, Friedrich Wilhelm (1844- 1900): فیلسوف بزرگ و دوران‌ساز آلمانی که فلسفه‌ی قرن بیستم در غرب تأثیر بسیاری از او گرفته است.

۴. Kierkegaard, Søren (1813- 1855): فیلسوف دانمارکی، وی ملقب به پدر اگریستنسیالیسم است.

۵. Freud, Sigmund (1856- 1939): عصب‌شناس اتریشی و پدر روانکاوی.

۶. Jung, Carl (1875- 1961): روانشناس و روان‌درمانگر سوئیسی. او ابتدا نزد فروید تحصیل می‌کرد، ولی کم کم نظریه‌های خودش را در روانشناسی بسط داد.

۷. Adler, Adler (1870- 1937): روانشناس اتریشی که مفهوم عقده‌ی حقارت را بسط داد.

۸. Horney, Karen (1885- 1952): بانوی روانشناس آلمانی که نظریه‌های وی برخی از دیدگاه‌های سنتی فرویدی را به چالش کشید.

۹. Sullivan, Harry Stack (1892- 1949): روانشناس و روانکاو نفوذی امریکایی؛ وی نظریه‌ی روانشناسی اش را بر مبنای رابطه‌ی میان فردی بسط داد.

۱۰. Fromm, Eric (1900- 1980): روانشناس، جامعه‌شناس و فیلسوف آلمانی.

۱۱. Ferenczi, Sándor (1873- 1933): روانشناس مجار. از نظریه‌پردازان روانکاوی و از همکاران زیگموند فروید.